

[Korsgaard.]

kom i ganske fortrinligt Julehumør, men til at begynde med var Humøret jo ikke fuldt saa godt, naar han vendte sig imod mig. Jeg kan nu saa godt lide Ministre, der optræder som Pædagoger, men jeg kan endnu bedre lide Ministre, der foregaar deres Elever, om jeg saa maa sige, med et godt pædagogisk Eksempel. At være god i den Retning vil f. Eks. ogsaa sige at høre efter, naar det bliver talt til en, og paa det Punkt har nu den højtærede Minister en Del tilbage at lære.

Om man vil mene, at den højtærede Minister lige akkurat er den Mand i dette Land, der alene kan skrive Dansk, derom kan man jo have forskellige Meninger. Jeg er tilbøjelig til at tro, at en Minister helst maa afholde sig fra at kritisere det Sprog, som bruges af Mennesker, der dog skriver nogenlunde godt Dansk. Det tror jeg, han skulde afholde sig fra, for han er jo dog ikke i den Forstand Tingets Medlemmers Lærer; han er nok Minister for Undervisningsvæsenet, men jeg tror, han paa-tager sig for store Byrder; jeg vilde dog tro, at Ministeriet i sig selv kunde være Byrde nok, saa han skulde lade de Opgaver ligge, som ikke naturligt hører til hans Embede.

Men jeg gentager, det at høre efter er vist noget, der hører med til god Pædagogik, og jeg henstiller til behagelig Overvejelse at tænke over den Side af Sagen.

Og saa var der det ulogiske i mine Udtalelser. Den højtærede Minister er maaske paa mange Omraader en fortrinlig Undervisningsminister, maaske — jeg maa maaske sætte Streg under „maaske“; mine Ord skal i hvert Fald ikke være Udtryk for, at jeg herved har erklæret den højtærede Minister for at være en fortrinlig Undervisningsminister —, men saa meget kender jeg dog til den højtærede Minister, at hvis det, han kalder logisk, skal være logisk, saa maa jeg meget have mig frabedt overhovedet at komme ind under den Kategori. Det kan derfor ikke i fjerneste Maade genere mig, at den højtærede Minister kalder mit Standpunkt ulogisk, hvad det aldeles ikke er.

Hvad er nemlig Indholdet af min Betænkning? Noget, som enhver nogenlunde normal Hjerne rimeligvis kan begribe, nemlig det overmaade simple, at alt dette med Dobbeltscenen som en særlig Institution, dette med, at man tager 1 Mill. Kr. — hvis man nu tager den; det ved jeg ikke en Gang, om man gør, men det staar der ganske vist i Lovforslaget, at man gør — og sætter den hen i en eller anden Kasse, og saa tager man der-

af efter visse Regler, alt dette er, hvad jeg kalder et Korthus; det giver sig ud for at være noget, men er intet, naar det kommer til Stykket.

Jeg har allerede i mit første Indlæg sagt, at den eneste Realitet i det hele er, at man skal have en ny Ledelse, hvis man eventuelt ikke finder, at den, man har, er passende. Det er Realiteten, og det kan man gøre akkurat lige saa godt uden alt dette her med en Kapital, som man sætter hen, og den Slags Ting.

Jeg maa altsaa hævde, at der ikke er det fjerneste ulogiske i min Stilling. Det, at man stræber henimod et vist Maal, som man synes er godt, nemlig dette samtidig med at bevare Kulturen at kunne klare sig med færre Penge, det er ganske lige til, og derfor har jeg ogsaa givet det min Tilslutning.

Men, som sagt, den højtærede Minister var i ganske særlig Grad til sidst i fortrinligt Humør, og jeg har altsaa gjort et lille Forsøg paa, at han dog med dette Humør ikke skulde stige saa højt op i Skyerne, som vi ved, han undertiden kan komme; og da vi ogsaa gerne vil se lidt af ham hernede paa Jorden, vil det vel ikke kunne misforstaas, at jeg har forsøgt at bremse hans Begejstring for dette Lovforslag en lille Smule.

Det er nemlig det, der er Hulheden i det hele, at det nu skal slaas op til, at med dette Forslag er det kongelige Teaters Forhold ordnet: vi er kommet ud af Kaos, vi er kommet ind under faste Former! Ja, God Morgen, mine Herrer, hvis det gaar godt, saa er vi kommet ud af det, men det vilde vi ogsaa være uden dette Forslag; for det, der er Baggrunden for Lovforslaget, er ikke Ministerens Forslag her, men det er Dobbeltscenen, som vi haaber af sig selv, i Virkeligheden automatisk, vil give den økonomiske Basis, som man nu vil foregøgle Befolkningen, man kan sikre den.

Nej, her er saamænd ikke sket noget epokegørende. Der er sket dette, at man altsaa har villet mene, at man kan fastlægge visse Grænser, hvad man efter min bedste Overbevisning ikke kan; og da det er min Overbevisning, at man aldrig skal lovgive fast paa et Omraade, hvor man er paa gængende Grund, synes jeg vedblivende, at det havde været naturligt at nøjes med at se, hvordan Forholdene vil udvikle sig, og saa, naar et Par Aar er gaaet, at se, hvorledes Dobbeltscenen virker, ganske særligt med Hensyn til at skaffe Indtægter. Saa var der Mulighed for, at man dog med en vist Berettigelse kunde antage, at man kunde fastsætte Tilskuddet til dette eller hint.

Af den Grund mener jeg, at Lovforslaget er en Urimelighed; men jeg gentager, at